

Xavier den Hartog

Xavier den Hartog is geboren op 21 mei 1921 in Indramajoe, NOI. Hij was de zoon van Pieter Albert den Hartog (1890 -1978) en Delia Elionore van Steenberg (1892 - 1950).

In december 1940 was zijn vader groepsvoorzitter van Groep 1 in Pekalongan. Xavier was vaandrig en Alice Eleonora Woesik was akela.

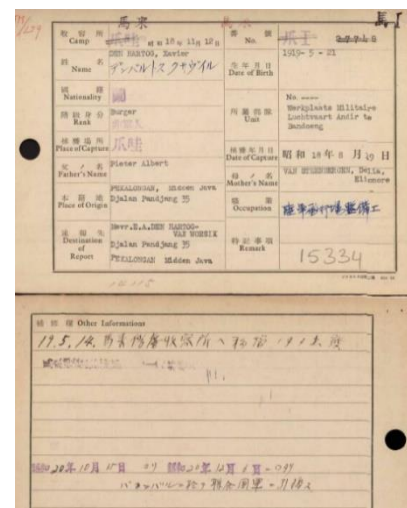
Hij trouwde op 18 november 1942 met Alice en ze kregen uiteindelijk een zoon en drie dochters.

Tijdens de mobilisatie was hij als burger werkzaam op de werkplaats van de militaire luchtvaart Andir bij Bandung. Hij werd krijgsgevangen genomen en geïnterneerd.

Op 14 mei 1944 vertrok hij met de Chuka Maru met 1925 krijgsgevangenen (1615 Nederlanders en 310 Engelsen) uit Tandjong Priok naar Padang op Sumatra. De krijgsgevangenen waren afkomstig van het 10e Bataljon-kamp in Batavia. Deze groep vormde Java Party 21, het eerste transport van krijgsgevangenen voor de aanleg van de Sumatra-spoorweg. De omstandigheden waren slecht: overvol, geen eten, drinken bestond uit wat brak water, veel kolenstof. Op 17 mei 1944 kwam het schip aan in Padang.

De dag na aankomst werden alle krijgsgevangenen ondergebracht in de Gevangenis. Op 19 mei werd de eerste groep van 500 krijgsgevangenen overgebracht naar de Sumatra-spoorweg, eerst per trein naar Pajakoemboe, vervolgens met vrachtauto's naar Kamp 1 (noordzijde van de spoorweg). Op 22 juni 1944 werd hij tewerkgesteld aan de Pakan Baroe spoorlijn op Sumatra.

Deze spoorweg moest een spoorverbinding geven tussen Noord-Sumatra (Medan) en Midden-Sumatra (Padang), nodig voor de Japanse oorlogvoering. De spoorlijn verbond Pakan Baroe (aan de noordzijde) met Moearo (aan de zuidzijde) en werd ongeveer 220 km lang. Het werk aan de spoorweg begon op 24 mei 1944. De Pakan Baroe-spoorweg was korter dan de Birmaspoorweg, de bekendste 'dodenspoorlijn', maar het aantal slachtoffers was veel hoger. De capitulatie van Japan op 15 augustus hielden de Japanners destijds voor de dwangarbeiders verborgen. In plaats daarvan werd, op 15 augustus 1945, tussen kamp 10 en 11 de Pakan Baroe spoorweg ceremonieel geopend. Een ceremonie met officiële toespraken, fanatiek banzai-geroep en het slaan van een goudkleurig klinknagel. De dwangarbeiders aan de Pakan Baroe spoorweg moeten hierna nog dagen doorwerken tot de gehele lijn voltooid was. Pas rond 24 augustus 1945, toen de lijn voltooid was, werd hen verteld dat de oorlog voorbij was.

Zijn vrouw werd geïnterneerd in kamp Kramat, samen met hun pasgeboren kind. Dit kamp lag aan de westzijde van Kramat, de hoofdweg van Batavia-Centrum naar Meester Cornelis, aan weerszijden van de Raden Salehlaan. Zijn vader kwam terecht in kamp Baros 5 in Tjimahi.

Na de oorlog ging hij met zijn vrouw naar Nederland. Xavier is overleden op 23 januari 1964 in Schiedam.

Meer informatie

R K Leidersblad 1940-1941

[Overlijden Xavier den Hartog & Alice Eleonore van Woesik op 23 januari 1964 te Schiedam »](#)

[Open Archieven](#)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

[Birma-Siam-spoorweg](#)

[Birma-Siam-spoorweg](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Chuka Maru.htm](http://japansekrijgsgevangenkampen.nl/Chuka_Maru.htm)

[hartkop - Ancestry.com](http://hartkop-ancestry.com)

[Kamp Kramat namenlijst – Batavia](#)

[Kamp Kramat](#)

[Zoeken CBG](#)

[den Hartog-Stamboom-website](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.